

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.104/2026/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Ügyvédi Iroda1 (cím15; ügyintéző: felperesi képviselő ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (cím1) **felperesnek**, az alperesi képviselő (alperesi képviselő címe, ügyintéző: alperesi képviselő neve ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (cím2) **alperes** ellen iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék által meghozott 24.M.70.084/2023/69. számú közbenső ítélete ellen az alperes 75. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illeték összegét 48.000 (negyvennyolcezer) forintban, a másodfokú perköltség összegét 1.141.688 (egymillió-hatszáznegyvenegyezer-hatszáznyolcvannyolc) forint Áfa-t is tartalmazó összegben határozza meg.

A közbenső ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2018. január 10-től állt az alperesnél munkaviszonyban, motorfűrészkészítő munkakörben. A motorfűrészkészítő bizonyítványt 2014. március 5-én szerezte meg, majd a 2019. november 14-én kiállított bizonyítvány szerint, felnőttképzés keretében fakitermelő rész-szakképesítést szerzett.

[2] Alperes az cég1-vel szerződéses jogviszonyban áll, mely alapján a nagy-közép-és kifestővelvezető vezetékvezető, védővezető kialakítási és karbantartási feladatokat, valamint üzemzavarelhárítást végez. Az cég1 2020. február 5. napján e-mailben megrendelést küldött az alperesnek az cím18ra dőlt fa eltávolítására.

[3] A munkáltató a tanú7 által vezetett munkacsoportot küldte a helyszínre, akik azt állapították meg, hogy a feladat ellátásához emelőkosaras gépjármű szükséges, a helyszínről fényképfelvételeket készítettek. Ezt követően tanú10 az alperes operatív irányítója a felperest és tanú3t küldte a helyszínre, akik délután 15 óra 26 perckor érkeztek meg. A felperest és munkatársát a helyszínen tanú4 fogadta, aki az üzemzavar helyszínére vezette őket. A felperes és a munkatársa megkezdték az üzemzavart okozó, két darab fa eltávolítását, majd úgy ítélték meg, hogy egy harmadik fa is potenciális veszélyt jelent a vezetékre nézve, mert az egy negyedik fára rádőlt. Ezen utóbbi, harmadik fa eltávolítása során a felperes munkahelyi balesetet szenvedett, amelyről a munkáltató felvette a munkabaleseti jegyzőkönyvet. A munkabaleseti jegyzőkönyvben a baleset akként került leírásra, hogy amikor a felperes és tanú3 a helyszínre érkeztek az üzemzavart okozó, 2 db fán kívül észrevettek egy, a biztonsági övezeten kívüli, a munkabaleseti jegyzőkönyv szerint a vezetéktől 6.3 méter távolságra lévő, a nyomvonallal közel párhuzamosan álló fát, amelynek lombkoronája egy másik fának dőlt. A harmadik fa nem okozott üzemzavart, ennek ellenére a felperes, mint munkavezető úgy döntött, hogy elvégzik az üzemzavar-elhárítást, eltávolítják az utasítás szerinti kivágandó 2 darab fát és azután a harmadik fát is ki fogják vágni. tanú3 a terepes kosaras autóval a felperes által kijelölt helyre állt és előkészítette a munkát a 2 darab, üzemzavart okozó fa eltávolításához. A felperes végezte a kosaras autóból a hálózatra dőlt két darab fa eltávolítását, majd ezt követően utasította tanú3t, hogy álljon át a kosaras autóval a harmadik fához, hogy annak lombkoronáját a felperes el tudja távolítani. A felperes a harmadik fa lombkoronáját a kosaras autóból levágta, amely zuhanás közben leszakította a csatlakozó vezetéket. Ennek következtében a csatlakozó vezeték kiszakadt a tanya mérőórájából és a kerítésre esett. A felperes a tanya tulajdonosával, tanú4sal elhagyta a munkaterületet, elmentek megnézni, hogy a vezeték nem ér-e hozzá a kerítéshez, nehogy esetleg áramütést okozzon. Amikor visszamentek a munkaterületre a gallyakat eltávolították a földön heverő, csatlakozó vezetékről és a felperes felhívta tanú10t, akinek elmondta, hogy az üzemzavart okozó két fát eltávolították, a feladatot elvégezték és az elhárítás közben leszakadt a csatlakozó vezeték. Ezt tanú10 a megrendelő felé szóban és írásban bejelentette, egyúttal megkérdezte a megrendelő diszpécserét, hogy van-e esetleg újabb üzemzavari helyszín. A diszpécser egy újabb üzemzavari helyszínt adott meg tanú10nak.

[4] Eközben a baleset helyszínén a felperes utasította tanú3t, hogy döntse ki az általa már félbevágott (lombkoronát nem tartalmazó) harmadik fát, amely mintegy 10 méter hosszú és a lombkorona lezuhanása után kb. 30 fokban megdőlt állapotban volt. A fa jelentős dőlésszöge alapján majdnem pontosan meghatározható volt a várható dőlésének a helye. tanú10 16 óra 32 perckor felhívta a felperest, hogy Helység1ben, a benzinkúton, azaz a következő munkavégzési helyszínen kell találkozniuk az cég1 szerelőivel, akik a következő üzemzavari címre vezetik őket. Ekkor még a baleset nem következett be.

[5] Közben tanú3 megkezdte a harmadik fa döntését, a döntés előtt megnézte, hogy a tanyatulajdonos, tanú4 és a felperes nincsenek a fa hatósugarának kétszeres távolságában és jelezte, hogy megkezdte a fa döntését, majd szintén hangosan jelezte, hogy „Dől a fa”. tanú3 által megkezdett fakivágási művelet alatt, a baleseti jegyzőkönyv szerint a felperes és tanú4 szabálytalanul, a biztonsági övezeten belülrre mentek, amellyel a tanyatulajdonos bejelentő, azaz tanú4 is veszélyeztetve volt. A felperes, mint munkavezető a biztonsági övezetet nem határozta meg, beszélgetett a bejelentővel, aki kb. másfél méter távolságra volt tőle, amikor a felperes hallotta a fa dőlésére vonatkozó jelzést. A felperes felnézve, talán oldalra lépve-ugorva került el, hogy a fa súlyosabb sérülést okozzon, de a kidőlő fatörzs így is ráesett a felperesre. A balesetet követően a bejelentő tanyatulajdonos, tanú4 hívta a mentőket, tanú3 pedig törvényes képviselőlet, a munkáltató ügyvezetőjét.

[6] A balesetet követően a felperes 23 napig állt kórházi kezelés alatt, és maradandó egészségkárosodást szenvedett, a bal karjában és a gerincben.

Kereset

[7] A felperes a keresetében különböző jogcímenek vagyoni kártérítés és sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A kereset jogalapja az volt, hogy a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárát. A felperes hivatkozott arra, a munkáltató azért tartozik felelősséggel a baleset bekövetkezéséért, mert sem a felperes, sem a fa kidöntését végző tanú3 nem rendelkezett az adott munka végzéséhez szükséges, két év munkatapasztalattal. Ezen túlmenően tanú3, a fa döntését végző munkavállaló a fakidöntés megkezdése előtt nem győződött meg arról, hogy üres-e a biztonsági zóna, ezzel megszegte az szabályzat (a továbbiakban: EBSZ) 3.2.14-es pontjában foglaltakat.

A felperes álláspontja szerint a kártérítési felelősség alól az alperes nem mentesülhet arra tekintettel, hogy a felperes és tanú3 nem lettek volna utasíthatók fakidöntésre a baleset helyszínén, a balesetet olyan, az alperes ellenőrzési körébe tartozó körülmény okozta, amellyel számolnia kellett. Ennek ténye, valamint tanú3 szabályszegése a károsult, azaz a felperes kizárólagos, elháríthatatlan magatartásának megállapítását is kizárja. A baleset azért következett be, mert a fadöntést végző tanú3 nem mérte fel a fa várható dőlési sugarát, nem ellenőrizte, hogy a biztonsági zónán belül tartózkodik-e valaki.

[8] A felperes utalt arra is, hogy a munkavédelmi hatóság is vizsgálódott, a vizsgálatot követően született határozat indokolásában foglaltakkal kapcsolatban, a munkabaleseti jegyzőkönyv megállapításaival ellentétesen arra hivatkozott, hogy téves a munkavédelmi hatóság határozata indokolásának az a megállapítása, hogy a felperesnek kellett volna kijelölnie a biztonsági övezetet, mivel ez jogszabályból nem vezethető le. A felperes a kellő gyakorlat hiányában nem is működhetett volna közre a fadöntésben, mivel mindössze kb. 1 éves, releváns gyakorlata volt ebben a munkavégzésben, míg tanú3nak mindössze 1 hónapos. A munkavédelmi hatóság azon megállapítása sem helytálló, hogy a felperesnek engedélyt kellett volna kérnie a harmadik fa kidöntésére. Erre vonatkozóan sem szabályzat, sem jogszabályi rendelkezés nincs, a fadöntést pedig mindenképpen el kellett végezniük a baleset helyszínén, mert a megdőlt, félig kidőlt fa egyértelműen balesetveszélyes volt és üzemzavar-veszélyes helyzetet teremtett, amit igazol az, hogy a fa, annak kivágása során rádőlt a vezetékre.

[9] A felperes álláspontja szerint, helytelen a munkabaleseti jegyzőkönyvnek az a megállapítása, hogy a felperes és tanú4, a tanya tulajdonosa a biztonsági övezetbe besétáltak volna. Ezzel ellentétesen végig egyhelyben álltak, amikor a harmadik fa döntése megkezdődött. A baleset a felperes álláspontja szerint azért következett be, mert sem tanú3, sem pedig a felperes nem rendelkeztek a fadöntéshez szükséges, a jogszabály által megkívánt munkatapasztalattal, így az alperes nem is küldhette volna őket az adott munkaterületre, fadöntési munkát végezni.

[10] A kereset jogállítása a munka törvénykönyvéről szóló 2012.évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166-177. §, a polgári törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48, 6:522-534. §, valamint a munkavédelemről szóló 1993.évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 2. §, 18. § (1) bekezdése, 40. §, 42. §, 54. § volt. A kereset utalt a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiuma 1/2018 (VI. hó 25.) KMK

véleményére, amely a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szól.

[11] A KMK vélemény szerint a munkáltató ellenőrzési körébe tartozik a feladatainak az ellátása, az ezzel összefüggő személyi magatartás, a munka megszervezése, a termeléshez szükséges anyag, felszerelés, berendezés biztosítása, általában a termelés kockázata. A munkáltató ellenőrzési körébe tartozik a telephelyen végzett munka kijelölt, körülhatárolt helyszíne, ideértve annak adottságait is, a felperes pedig az alperes feladatkörébe eső tevékenység végzése céljából tartózkodott a baleset helyszínén.

[12] A munkáltató oldalán nem volt elháríthatatlan sem a baleset bekövetkezése, mivel a munkafolyamat egyik résztvevője sem rendelkezett a munka elvégzéséhez megfelelő szakképesítéssel, így az alperesnek számolnia kellett a munkahelyi baleset bekövetkezésével. A baleset idején erős, orkán erejű szél volt folyamatosan, ez is nehezítette a munkavégzést. Az erős szél is indokolta volna, hogy a munkáltató tapasztaltabb munkavállalókat küldjön a helyszínre, ne pedig olyan dolgozókat, akiknek még az előírt kétéves gyakorlata sem volt meg.

[13] Az alperes a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása miatt sem mentesülhet a felelősség alól, a balesetet ugyanis kizárólagosan az alperes munkavállalójának, tanú3nak a szabálytalan munkavégzése okozta, részéről az EBSZ. 3.2.14-es pontjában foglaltak megsértése, így a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása fel sem merülhet. Az EBSZ. 3.2.14-es pontja szerint a fa döntését csak azután szabad megkezdeni, ha a döntést végző gépkezelő meggyőződött arról, hogy a döntésre kerülő fa kétszeres magasságának megfelelő sugarú, veszélyeztetett területen illetéktelen személy nem tartózkodik.

Ellenkérelem

[14] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a jogalap hiánya miatt a kereset elutasítását, másodlagosan felperesi közrehatás és vétkes magatartás miatt a kártérítési felelősségének mérséklését kérte, bizonyos kártételek vonatkozásában, azok jogalapjának hiánya miatt pedig a kereset elutasítását.

[15] Előadta, hogy a két darab, vezetékre dőlt fa eltávolítása után a felperes nem jelezte az alperes felé, hogy az utasítás szerinti munkát elvégezték. Ennek megfelelően tanú10 a megrendelő felé azt jelezte, hogy a két fenyőfát sikerült lebontani a vezetékről, de az egyik leszakította a csatlakozót a tetőtartóról. A felperes az alperes állítása szerint nem tájékoztatta tanú10t a harmadik fáról, valamint arról, hogy a harmadik fa vágásának megkezdése okozta a vezeték leszakadását. A telefonbeszélgetést követően utasította a felperes tanú3t, hogy döntse ki a felperes által már félbevágott, lombkoronát nem tartalmazó, harmadik fát. Az alperes hivatkozott arra, hogy a baleset akkor következett be, amikor szürkületi időben, tanú3 és a felperes engedély nélküli fakivágást végeztek, a kisfeszültségű hálózat biztonsági övezetén kívüli területen. A terület egyébként nem tanú4, hanem egy harmadik személy tulajdonában volt.

[16] Vitatta az alperes az ellenkérelemben, hogy a baleset helyszínére küldte volna munkavégzés céljából a felperest és tanú3t, állítása szerint a baleset helyszínétől 6.3 méterrel távolabbi helyre küldte a munkavállalókat munkavégzés céljából.

Nem értett egyet azzal sem, hogy a balesetet kizárólagosan tanú3 szabálytalan munkavégzése okozta, arra hivatkozott, hogy a baleset oka egyrészt a felperes döntése és utasítása a harmadik fa kivágására, másrészt az, hogy az illegális fadöntés közben a felperes, a szakma szabályait megsértve, a fa hatósugarának kétszeres távolságán belüli zónába sétált tanú4sal.

[17] Az alperes hivatkozott arra, hogy a baleset napján a felperes volt a csoportvezető, azaz az EBSZ 1.3. pontja alapján kijelölt munkavezető, melyet alátámaszt az építési napló, a felperesnek a balesetet követő meghallgatásáról készült jegyzőkönyv és tanú3 meghallgatásáról készült jegyzőkönyv.

[18] A munkavédelmi hatóság határozatában foglaltakat illetően az alperes más hivatkozásokat tartott relevánsnak a kereset elbírálása szempontjából a felpereshez képest. Nyomatékosan utalt arra, miszerint a határozat megállapította, a harmadik fa nem okozott üzemzavart, a felperes, mint munkavezető döntött a harmadik fa kivágásáról, utasította tanú3t, hogy döntse ki a már félbevágott, lombkoronát nem tartalmazó fát. A felperes sem a megrendelőtől, sem a munkáltatójától nem kért engedélyt a harmadik fa kivágására, a biztonsági övezetet nem határozta meg, nem kísérté figyelemmel a döntési műveletet. A felperes és tanú3 motorfűrészkezelők nem tartották be az EBSZ. 3.2.14-es pontjában és az alperesi technológiai utasítás 4. pontjában előírtakat.

[19] Az alperes a felperesi kereset elutasítására irányuló, elsődleges kérelmét, arra hivatkozással terjesztette elő, hogy a munkahelyen elszenvedett felperesi károsodás nem áll a munkaviszonnyal összefüggésben, az a munkavállaló engedély nélküli magánmunkája során következett be. Hivatkozott a BH2002. 331-es, illetve a BH.2007.201. sz. iránymutató kúriai döntésekre. Hangsúlyozta, hogy sem a felperes, sem tanú3 nem kapott utasítást fadöntésre, kizárólag a felperes saját maga döntötte el, hogy a balesetet okozó fát kivágják, a fa kivágása nem állt az alperes érdekében és a munkavégzés nem az alperes érdekkörében történt. Az alperes feladata csak és kizárólag a védőövezeten belüli fákra terjed ki, a védőövezeten belül jogosult és köteles a közte és az áramszolgáltató között létrejött szerződés szerinti állapot kialakítására. A védőövezeten kívül nincs joga beavatkozni, kizárólag jelzési kötelezettsége van, az övezeten kívüli veszély elhárítását pedig a partnere vagy megrendeli, vagy sem. Amennyiben megrendeli, akkor is csak az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával végezhet az alperes tevékenységet a védőövezeten kívül. A felperes és munkatársa erről pontosan tudott, hiszen egyrészt tartalmazza ezt a munkaköri leírásuk, másrészt rendszeresen részt vettek munkavédelmi oktatáson, ahol felhívták a figyelmüket a jogszabályokra. A felperes munkaszerződése is tartalmazza, hogy a munkavállaló a munkáltató előzetes engedélye nélkül a munkáltatóval egyező, vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató vállalkozással nem tárgyalhat, részére munkát nem vállalhat, megbízást nem teljesíthet. A munkaköri leírás tartalmazza, hogy amennyiben előzetes felmérés, bejárás az adott munkaterületről nem készült, akkor a munka megkezdése előtt fényképeket kell készíteni a munkaterületről, elvégzendő munkafeladatokról.

[20] Az ellenőrzési körén kívül eső körülmények körében az alperes előadta, hogy iratellenes, miszerint a felperes az alperes feladatkörébe eső tevékenység végzése céljából tartózkodott a baleset helyszínén. A védőövezeten kívüli, engedély nélküli, jogellenes fakivágás nem tartozik az alperes termelési kockázatai közé. A felperes az illegális fadöntéskor az alperes utasításainak ellenére járt el, melyre alperesnek objektív ráhatása, befolyása nem volt. Az alperes minden szükséges utasítást megadott a munkavállalóknak, elkészítette és ismertették velük a szükséges technológiai utasítást, rendelkezett munkahelyi kockázatértékeléssel, a munkavédelmi oktatásokat megtartotta, a munkavégzést rendszeresen ellenőrizte, a munkaeszközöket biztosította a munkavállalók számára. Az alperesnek, mint munkáltatónak nem volt sem befolyása, sem ráhatása arra, hogy a felperes és tanú3 a

védőövezeten kívül, önhatalmúlag, utasítás és engedély nélküli fakidöntést végezzen és ez nem is esett az alperes gazdálkodási, termelési kockázatának körébe.

[21] Arra nézve, hogy számolnia kellett-e a kár bekövetkezésével, az volt az alperes álláspontja, hogy a jogainak gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése során a megfelelő gondosságot tanúsította, megfelelő utasítást adott a felperesnek és munkatársának arra, hogy konkrétan milyen feladatot kell végezni, megjelölte a munkavégzés helyét és terjedelmét, a munkavégzéshez a csoportvezetőt, azaz a felperest biztosította. Azt nem tudta elkerülni, hogy a felperes és a munkatársa a kiadott feladathoz képest eltérő munkát végezzenek.

[22] Az elháríthatatlanság körében arra hivatkozott, hogy bár sem felperesnek, sem tanúnak valóban nem volt meg a fadöntés végrehajtásához szükséges, kétéves gyakorlata, azonban fadöntésre őket az alperes nem is utasította. Az emelőkosaras gépjármű segítségével visszabontási, darabolási technikával kellett eltávolítaniuk a vezetékre rádőlt két darab fát, amely munka elvégzéséhez a szakmai tapasztalatuk és a képzettségük megvolt. Az alperes nem láthatta előre, hogy a felperes, mint operatív irányító jogellenes fakidöntésre utasítja tanút.

[23] Az alperes álláspontja szerint mentesül a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása miatt is a kártérítési felelősség alól, mivel a kárt, azaz a balesetet kizárólag a felperes magatartása okozta, mert:

1. A felperes engedély és utasítás nélküli fadöntésről döntött, faeltávolítást végzett és végeztetett. Ezt alátámasztja a munkavédelmi hatóság jegyzőkönyve, amelyben a felperes akként nyilatkozott, hogy engedélyt nem kért a feletteseitől, maga döntött így.
2. A felperes annak ellenére kezdett bele az illegális fadöntésbe, hogy tudatában volt annak, nem rendelkezik a megfelelő gyakorlattal a fadöntés irányításához, utasítás adásához.
3. A felperes annak ellenére adott utasítást fadöntésre tanúnak, hogy tudatában volt, ő sem rendelkezik a megfelelő gyakorlattal a fadöntéshez.
4. tanú felperesi utasításra cselekedett. Ha a felperes, mint munkavezető nem utasítja, nem kezd neki a fadöntésnek.
5. A felperes besétált a dőlő fa biztonsági övezetén belülre, annak ellenére, hogy a fűrészt jól hallhatóan felpörgött és az erre vonatkozó figyelmeztetés is megtörtént. Ezt az állítást ugyancsak alátámasztja a munkavédelmi hatóság által felvett jegyzőkönyv is.
6. Annak ellenére, hogy tanú kiáltással jelezte a fa dőlését, a felperes nem ment ki a biztonsági övezeten kívülre, ahova a fadöntés megkezdését követően sétált be.
7. A felperes számos ponton megsértette mind az EBSZ-t, mind pedig a technológiai utasítást.

[24] A másodlagos ellenkérelem körében, a felperes vétkes közrehatását illetően az alperes arra hivatkozott, hogy a károsult munkavállaló magatartása akkor vétkes, ha előre látta, vagy kellő körültekintéssel láthatta volna magatartásának következményeit, így elvárható lett volna tőle, hogy más magatartást tanúsítson. Az ítélezési gyakorlat egységesen alkalmazza a károsult vétkes közrehatásának megállapítását a mindennapi élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó, gondatlan munkavégzésre tekintettel. Az alperes ezen hivatkozása alátámasztása érdekében a BH.2005.192-es, az EBH.2004.1154-es és a BH.2014.344-es számú döntésekben foglaltakat hívta fel.

[25] Kifejtette azon álláspontját, hogy a felperesnek kellő körültekintéssel látnia kellett volna magatartásának következményeit, tehát azt, hogy kellő gyakorlat hiányában nem kezd hozzá illegális fadöntéshez. Utalt az alperes a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának összefoglaló véleményére, amelyben a Kúria azt állapította meg, hogy vétkes a munkavállaló magatartása akkor is, ha szakmai tapasztalatát, vagy az általános élettapasztalatot kirívóan

figyelman kívül hagyva, vagy a munkáltató által meghatározott munkavédelmi szabályokat megszegve jár el. A felperes vétkes abban, hogy engedély nélküli, illegális fakivágást végzett, illetve végeztetett. Az illegális fadóntésre nem kért engedélyt, a tanyatulajdonos által potenciálisan veszélyesnek ítélt fáról nem értesítette az alperest. Akkor kezdett hozzá tanú3val az illegális fadóntéshez, amikor a látási viszonyok és az időjárási viszonyok miatt is tiltott volt a fadóntés, nemcsak az EBSZ, de az alperes technológiai utasítása alapján is (szürkület, nagy szél). Vétkes volt a felperes magatartása azért is, mert tudott arról, hogy sem ő, sem tanú3 nem rendelkezik megfelelő gyakorlattal a fadóntéshez, mégis nekiállt annak irányításához és utasította tanú3t a fadóntésre.

Az elsőfokú bíróság határozata

[26] Az elsőfokú bíróság a közbenső ítéletével megállapította, hogy a munkáltató felelőssége a baleset bekövetkezésében 100 %-ig fennáll.

[27] Az Mt. 166. § (1) bekezdése alapján a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt.

[28] A munkaviszonnyal összefüggés, mint jogi előfeltétel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint akkor állapítható meg, ha a felek között munkaviszony áll, vagy állt fenn és a munkavállalót ért kár valamilyen formában összefüggésben áll a jogviszonnyal, azaz a munkaviszonyból folyó valamely tevékenység és a károsodás között kapcsolat van, azaz a kár a munkaszerződésben meghatározott feladatok ellátása során, a munkáltató utasításának teljesítése során következett be. Helyesen hivatkozott a perben az alperes arra, hogy a Kúria 1/2018.(VI. hó 25.) szám alatt KMK vélemény I./1-es pontjában kimondta, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége az egészségkárosodás miatt keletkezett kárért akkor áll fenn, ha az a munkaviszonnyal összefügg. A munkavállaló bizonyítja a munkaviszony fennállását, a kárát, továbbá a kárnak a munkaviszonnyal való okozati összefüggését. A KMK vélemény fenti pontjához fűzött indokolásban a Kúria kimondta, hogy a munkaviszonnyal összefüggés a felek között fennálló, vagy fennállt munkaviszony alapján állapítható meg, ezért a jelen perben rendelkezésre álló bizonyítékokat ebből a szempontból kellett értékelni. A felek között nem volt vitás az, hogy a felperesnek munkaviszonya állt fenn az alperesnél, az sem volt vitás, hogy a felperes a munkaviszonyból eredő kötelezettségét teljesítette akkor, amikor a balesete bekövetkezett. A munkafeladatot az alperes adta ki részére, a baleset a munkáltató utasításának teljesítése során következett be. Az alperes ugyan hivatkozott arra, hogy a felperes utasításellenes munkát végzett a baleset bekövetkezésekor, ez a körülmény azonban a bíróság álláspontja szerint nem a munkaviszonnyal való összefüggés körében értékelendő. A felek a munkaviszony fennállását nem vitatták.

[29] Az alperes a peres eljárás elején hivatkozott arra is, hogy a kár bekövetkezésekor a felperes nem munkaviszonyból eredő kötelezettségét teljesítette, hanem „fusizott”, ezért ezt a körülményt a peres eljárásban vizsgálni kellett. E körben a bíróság tanú4 tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy a harmadik fa kivágásakor a felperes a feladatot nem a saját részére és nem is pénzbeli ellenszolgáltatás ellenében, hanem tanú4 érdekében végezte. A tanú meghallgatása során előadta, hogy fel sem merült közöttük az, hogy a felperesnek pénzt adjon azért, hogy az időközben megdőlt, harmadik fát kivágja, a felperes és munkatársa döntöttek úgy, hogy a viharos időjárás miatt, időközben az áramszolgáltató vezetékeire veszélyessé vált fát kivágják. A tanúként meghallgatott tanú3 is alátámasztotta a vallomása során, hogy a harmadik fa, ami a helyszínen egy negyedik fára rádőlt, veszélyes volt a

vezetékre. A tanú előadása szerint a felperes döntött úgy, hogy ezt a harmadik fát kivágják, de a tanú is veszélyesnek ítélte a fát a vezetékre nézve.

[30] Mindezen bizonyítékok alapján a bíróság álláspontja szerint nem volt megállapítható az, hogy a baleset bekövetkezésekor a felperes a saját javára, vagy külső személy javára végzett volna tevékenységet, így a bíróság álláspontja szerint a munkaviszonnyal összefüggés egyértelműen megállapítható. Nem dönti meg a munkaviszonnyal összefüggés tényét az sem, hogy tanú⁴ kérése volt a harmadik fa kivágása, a felperes és tanú³ tanúként egyezően nyilatkoztak akként, hogy ők maguk is veszélyesnek ítélték a fát a vezeték szempontjából.

[31] A már hivatkozott KMK vélemény I./2. pontjában kimondja, hogy a kár megállapíthatósága az általános élettapasztalaton alapul. A becsatolt orvosi iratokból tényként volt megállapítható, hogy a felperes a baleset miatt orvosi kezelésben részesült, így a bekövetkezett kár megállapítható volt. Az ítélet meghozatalát megelőző tárgyaláson az alperes akként nyilatkozott, hogy nem vitatja, a felperes egészségkárosodása, ami miatt rokkantsági ellátásának megállapítására került sor, kizárólag a baleset miatt alakult ki. A bíróság álláspontja szerint a károkozó körülmény és a kár közötti tényleges összefüggés ennek alapján megállapítható, figyelembe véve azokat a körülményeket is, hogy a balesetet követően a felperes kórházi kezelésben részesült, valamint orvosi leletek támasztják alá, hogy a baleset miatt azóta is rehabilitációs kezeléseket részesül. A bíróság álláspontja szerint nemcsak a kár bekövetkezése, hanem a károkozás és a kár közötti okozati összefüggés is, az általános élettapasztalat alapján és a hivatkozott bizonyítékok alapján megállapítható, így teljesül az Mt. 166. § (1) bekezdése szerinti, a kártérítési felelősség megállapításához szükséges, három feltétel, azaz a munkaviszonnyal összefüggés, a bekövetkezett kár, illetve a kettő közötti okozati összefüggés.

Mentesülés

[32] Az Mt. 166. § (2) bekezdése alapján mentesül a munkáltató a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy:

- a) a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa, vagy
- b) a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

Ellenőrzési kör

[33] A mentesüléshez szükséges feltételek fennállását a perben az alperes volt köteles bizonyítani, a perfelvételi szakban erre a bizonyítási kötelezettségére ki lett oktatva. Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a kár a munkáltató ellenőrzési körébe tartozó, vagy azon kívül eső körülmény miatt következett-e be. A már hivatkozott KMK állásfoglalás II/1. pontjában kimondja, hogy a jogirodalom és a kialakult ítélkezési gyakorlat az ellenőrzési kört a munkáltató befolyásolási, ráhatási lehetőségével, illetve ennek hiányával határozza meg.

[34] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a telephelyen kívüli munkaterület is az alperes munkaterületének minősült, a munka megszervezése, az utasítások helyessége és a baleset elleni védelem szempontjából. Külső munkaterületről lévén szó a munkavégzés feltételeinek gondosabb felmérésére, a veszélyek felmérésére lett volna szükség az elsőfokú bíróság álláspontja szerint és konkrét utasításra arra nézve, hogy a munkát a külső helyszínen hogyan kell végezni, valamint szükség lett volna a munkavégzés szorosabb ellenőrzésére is.

[35] Ezzel szemben a perbeli bizonyítékok alapján az állapítható meg, hogy az email tartalma, amelyet a felperes, mint csoportvezető kapott a balesetkor munkavégzésre vonatkozóan, csak annyi volt, hogy: „cím18. fa dőlt a szigetelt hálózatra, kérjük eltávolítani.” tanú10 tanú, aki a baleset bekövetkezésekor operatív irányító munkakörben dolgozott az alperesnél meghallgatása során nem emlékezett arra, hogy a balesetet megelőzően pontosan milyen módon lett kiadva a perbeli munka, számszerűen meg lett-e jelölve a munkavállalók felé, hogy hány fáról van konkrétan szó. A tanú megerősítette azt a felperes által sem vitatott alperesi állítást, hogy általában e-mailben kerül a munka kiadásra, mellyel egyező vallomást tett tanú3 is a meghallgatása során, de az e-mail pontos tartalmára nyilatkozni ő sem tudott.

[36] Az alperes állította, hogy tanú7 és csapata által készített fényképek is a felperes, mint csoportvezető részére megküldésre kerültek, a felperes a személyes meghallgatása során erről nem tett említést és ezt a tényt az egyéb perbeli bizonyítékok, a tanúk vallomása sem támasztotta alá. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perben csak arra lehetett támaszkodni, hogy a munkavégzésre vonatkozó emailben, mint a felpereshez érkező utasításban, vezetékre dőlt fák pontosan meg nem határozható darabjának eltávolítására kapott a felperes utasítást. Az alperes gondossága körében nem teljesült az a feltétel, hogy konkrét utasítás lett volna a munkavégzésre, legfőképpen annak módjára vonatkozóan.

[37] A felperes és a perben meghallgatott tanúk egyezően állították azt, hogy mindig az adott munkaterületre kikerkezve, helyben kellett eldönteni, hogy a fa eltávolítása hogyan történjen. tanú10 tanú vallomása során ezt úgy fogalmazta meg, hogy konkrét utasítás nem volt arra nézve, hogy milyen technikával távolítsák el a munkavállalók a vezetékre rálógó, vagy rádőlő fákat. tanú9 tanú azt adta elő, hogy annak eldöntése, hogy a munkát a helyszínen milyen módon lehet elvégezni, a csoportvezető feladata volt. tanú3 tanúvallomása során úgy nyilatkozott, hogy soha nem tudták, amikor kikerkeztek egy helyszínre, hogy éppen mit fognak csinálni, mivel más lehetett a helyzet, mint az utasítás kiadásakor, ahogy a balesetkor is más volt a helyzet, mint amikor az utasítást a felperes, mint csoportvezető megkapta.

[38] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a per eldöntése szempontjából jelentősége volt annak is, hogy a felperes volt-e a csoportvezető, illetve az EBSZ rendelkezése alapján az ún. vágásvezető. Ez utóbbi fogalmat a perfelvétel viszonylag későbbi szakaszában kezdte használni az alperes is, a felperes személyes meghallgatása során azt nem tagadta, hogy a baleset bekövetkezésekor ő volt csoportvezető a munkát végző két munkavállaló közül, a keresetében is ezt állította. Az EBSZ használja a munkavezető és a vágásvezető fogalmat is, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szakmai hozzáértés és a munkavégzés személyi feltételeinek biztosítása szempontjából a vágásvezető a magasabb szakmai felkészültséget igénylő pozíció. A felperes elismerésére tekintettel a perben azt a tényt nem kellett vizsgálni, hogy a felperes volt a munkavezető. Helyesen hivatkozott a felperes a keresetben arra, hogy vágásvezetőként nem járhatott volna el, mivel esetében nem teljesült az EBSZ 3.2.21. pontja szerinti feltétel, azaz a legalább 2 éves szakmai gyakorlat. A megfelelő vágásvezető kijelölése a munkáltató ellenőrzési körébe eső körülmény. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, függetlenül attól, hogy külső munkaterületen kellett a balesetkor munkát végezni, a munkáltatónak lehetősége volt a munkavégzés módjára és a feladatokra vonatkozó, pontos utasítás kiadására, így nem esnek ellenőrzési körön kívül a baleset körülményei.

[39] A kártérítés alóli mentesülés körében további bizonyítandó tény volt, elvárható volt-e az alperestől, hogy a baleset bekövetkezését elkerülje, megtett-e mindent a munkavállalóknak, például a munkavégzésre vonatkozó kioktatása érdekében. Ezen tény vizsgálata körében is a bíróság a perbeli bizonyítékokat vette figyelembe, a jogállításokat illetően elsősorban azt, hogy a munkavégzés mikéntjét a 15/1989 (X. 8.) MÉM rendelettel kihirdetett szabályzat határozta meg. Okirati bizonyítékként rendelkezésre állt a perben az Mvt. 42. § a) pontja szerinti technológiai utasítás, amelyet az EBSZ.3.1.2. pont alapján, a fakitermelés megkezdése előtt a vágásvezetőnek a munkásokkal ismertetnie kellett volna. Semmilyen peradat arra vonatkozóan nem merült fel, hogy a baleset bekövetkezése előtt, az új munkaterületen ennek a technológiai utasításnak az ismertetése megtörtént volna. Ennek elmaradását az alperes sem kérte a felperes terhére megállapítani, ezért ebben a körben anyagi pervezetésre, bizonyításra nem volt szükség.

[40] A bíróság vizsgálta azonban a perben becsatolt alperesi technológiai utasítást abból a szempontból, hogy az a balesetkori munkavégzésre vonatkozó szabályokat kellő részletességgel, az EBSZ-ben és a munkavédelmi törvényben foglaltaknak megfelelően tartalmazza-e. A technológiai utasítás szövege alapján megállapítható volt az, hogy az nagyjából az EBSZ rendelkezéseit veszi át, 2.2. pont alatt tartalmazza a fadöntésre vonatkozó szabályokat, 2.3-as pont alatt a fennakadt fák levételére vonatkozó szabályokat, a fadöntés műveleti és munkavédelmi utasítását, 5.8. pont alatt a villamoshálózatra dőlt fa, rászakadt ág eltávolítására vonatkozó szabályokat.

[41] A bíróság tanúként hallgatta meg tanú8t is arra vonatkozóan, hogy a gyakorlatban hogyan történt a munkavégzés és milyen tartalmú munkavédelmi oktatás volt az alperesnél. A munkavédelmi oktatás tartalmára vonatkozóan a tanú csak olyan nyilatkozatot tett, hogy voltak az alperesnél munkavédelmi oktatások, de az emelőgépes munkavégzéshez kellett külön vizsga is, ott az oktatás során kitértek arra is, hogy hogyan kell az emelőgéppel favágási feladatot elvégezni.

A tanúként meghallgatott tanú3nak nem volt tudomása az emelőgépes gépkocsiból történő munkavégzés szabályairól, mivel ilyen munkavégzésre a tanúnak jogosultsága nem volt.

[42] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkavédelmi oktatások megtartása egyértelműen az alperes ellenőrzési körén belül eső körülmény, a fent hivatkozott tanúvallomásokból pedig kiderült az, hogy a munkavállalók nem egységesen értelmezték a szabályokat, legfőképpen a gallyazásra, illetve a darabolásra vonatkozó szabályokat. Nem bizonyosodott be az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, hogy az alperes mindent megtett volna a munkavégzésre vonatkozó folyamatok oktatása és a munkavédelmi szabályok oktatása körében annak ellenére, hogy fel kellett ismernie, a fakitermelés balesetveszélyes tevékenység, amely bizonyos esetekben szükségessé teszi az emelőgépekre vonatkozó munkavédelmi szabályos ismeretét is.

[43] Az előreláthatóságot és az elvárhatóságot illetően a bíróság értékelte a tanúvallomásokat abból a szempontból is, hogy van-e olyan körülmény a baleset bekövetkezésének folyamatában, amellyel az alperesnek nem kellett számolnia, és nem is lett volna elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje. A perben meghallgatott tanúk megerősítették azt a felperesi előadást, hogy a munkavállalók az adott helyszínen döntöttek el, hogy a munkát milyen módon lehet elvégezni. Ekként nyilatkozott tanú10 tanú9 és tanú5 tanú is. tanú5 tanú kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a felperes motorfűrészkezelő munkakörben dolgozott, ezen végzettséggel az EBSZ szerinti munkákat teljeskörűen elvégezhette, azaz dönthetett, gallyazhatott, vágthatott. A tanú tudomása szerint a felperes jogosult volt fadöntést végezni. A tanú tartotta egyébként az alperesnél a munkavédelmi oktatásokat.

tanú10 tanú a meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy tudomása szerint is a felperesnek és tanú3nak a képzettsége, végzettsége megvolt a fadöntéshez, bár arra nem tudott nyilatkozni a tanú, hogy az EBSZ ebben a körben milyen szabályozást tartalmaz.

[44] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben az alperesi munkairányítóknak nem volt tudomása arról, hogy a felperesnek és tanú3nak nincs meg a kétéves gyakorlata, akkor a baleset bekövetkezése nem volt előre látható az alperes számára, azonban azért, mert a szükséges gondosság tanúsítását az alperes elmulasztotta, ugyanis a rendelkezésre álltak a munkavállalók szakképzettségeit igazoló bizonyítványok. Elmulasztotta az alperes a kellő körületek tekintetét akkor, amikor a felperest és munkatársát olyan munkavégzési helyszínre küldte, ahol felmerülhetett az, hogy esetlegesen fadöntési feladatot is végezni kell. A felperes, mint csoportvezető – aki nem rendelkezett ehhez a tevékenységhez szükséges gyakorlattal – dönthette el, hogy a vezetékre veszélyes fát milyen módon távolítja el. Nem a balesetkori eset volt az egyetlen, amikor ez megtörtént. A felperes előadása és a perbeli tanúvallomások alátámasztották, hogy a felperes és tanú3 korábban is döntöttek fát, a munkavédelmi oktatásokat tartó tanú szerint is az ehhez szükséges képzettségük megvolt. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint fel sem merül az, hogy kellő gondosság tanúsítása mellett a baleset ne lett volna előre látható a munkáltató számára, ezért az ellenőrzési körön kívül eső körülményre, illetőleg az előre láthatóság és az elvárhatóság hiányára tekintettel az alperes nem mentesül a felelősség alól. Eredménnyel nem hivatkozhatott az alperes arra, hogy nem volt tudomása a csoportvezető felperesnél hiányzó, a fadöntéshez szükséges, legalább 2 éves gyakorlatról.

A felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása

[45] A már hivatkozott 1/2018.KMK vélemény II.5. pontja szerint a munkavállaló kizárólagos és egyben elháríthatatlan magatartása a törvény kifejezett rendelkezése hiányában vétkességére tekintet nélkül fennállhat. Vizsgálni kell azonban a perben az eset összes körülményeit, mivel e mentesülési feltétel fennállása akkor állapítható meg, ha a munkáltató bizonyítása sikeres volt, hogy a kár keletkezésében egyéb ok nem hatott közre. Amennyiben a bizonyítási eljárás eredménye alapján a munkavállaló károkozó magatartása és a munkáltató terhére értékelhető körülmény is megállapítható, vagyis kizárólagos és elháríthatatlan munkavállalói magatartás nem bizonyított, fenntartandó a kármegosztást alkalmazó ítélkezési gyakorlat.

[46] A felek által nem vitatott peradat volt az, hogy a baleset bekövetkezésekor a fadöntést tanú3 végezte, ezért az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy neki van-e bármilyen vétkessége, vagy vétkességtől független, elháríthatatlan magatartása a baleset bekövetkezésében. tanú3 nem rendelkezett a fadöntéshez szükséges legalább kétéves gyakorlattal, az ő esetében a bíróság álláspontja szerint ez még az alperes javára mentő körülmény lehetne, mivel az EBSZ 3.2.20-as pontja alapján 6 hónapos folyamatos szakmai gyakorlattal rendelkező, erdészeti szak, vagy betanított munkás munkavezető jelenlétében végezhet irányított döntést. Peradat volt az, hogy a baleset bekövetkezését megelőzően tanú3nak mindössze egy hónapos gyakorlata volt az alperesnél, ezt a kereseti állítást az alperes a perben nem vitatta. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint függetlenül a felperes gyakorlatától, tehát tanú3 fadöntési feladatot nem végezhetett volna, még munkavezető jelenlétében sem, mivel a 6 hónapos gyakorlata nem volt meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint tanú3 is közrehatott a baleset bekövetkezésében, a balesetet nagyrészt az ő magatartása okozta, így a felperes kizárólagos magatartása nem állapítható meg.

[47] A felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása körében tanú10 tanú és tanú9 tanú előadása szerint korábban már végzett fadöntést. tanú9 kifejezetten azt állította, valamint tanú5 tanú is, hogy a felperesnek a jogosultsága a fadöntéshez megvolt. Valós, hogy a felperes adott utasítást tanú3nak a fadöntésre, annak ellenére, hogy tudta, miszerint tanú3nak minimális gyakorlata van a fadöntésben, ez azonban a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartásaként nem értékelhető. Egyrészt azért, mert a munkáltató küldte ki a munkavégzési területre a felperest és tanú3t, nem adott egyértelmű utasítást a munka elvégzésének módjára vonatkozóan, hallgatólagosan tudomásul vette azt, hogy mivel a helyszínen dől el a munkavégzés mikéntje, akár fadöntésre is sor kerülhet. A munkáltató nem a jogszabályoknak és a munkavédelmi szabályoknak megfelelő magatartást tanúsított.

[48] Az alperes ellenkérelmében arra hivatkozással is kérte a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartásának megállapítását, hogy a felperes besétált a dőlő fa biztonsági övezetén belülre, annak ellenére, hogy a fűrészt jól hallhatóan felpörgött. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesnek ez a hivatkozása sem foghatott helyt, illetve nem volt a perbeli bizonyítékok által alátámasztott. Erre tekintettel a bíróság a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartását ezen alperesi hivatkozás alapján, a baleset okával összefüggésben sem állapította meg.

A felperesi közrehatás

[49] Az Mt. 167. § (2) bekezdése alapján nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkáltató vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

[50] Az alperes arra hivatkozott, hogy a munkavállaló magatartása akkor vétkes, ha a szakmai tapasztalatát, vagy az általános élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyva, vagy a munkáltató által meghatározott munkavédelmi szabályokat megszegve jár el. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint helyes az alperesnek ez a hivatkozása. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a jelen perben azt kellett vizsgálni, hogy a felperes úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható és az e magatartáshoz való tudati viszonyulása, azaz a vétkesség részéről megállapítható-e, illetve a felperes tudatosan volt-e gondatlan, tehát előre kellett-e látnia magatartásának lehetséges következményeit, vagy könnyelműen bízott azok elmaradásában.

[51] A felperes állította a perben azt, hogy a munkavégzés általánosan elfogadott módja volt az az alperesnél, ha a helyszínenre kiérkeztek és a munka kiadásakor helyzettől eltérő állapotokat találtak, akkor a további, potenciálisan veszélyt okozó fákat is kivághatták.

[52] Az alperes ugyanakkor állította, hogy ezt csak kifejezett utasításra, a felettséssel való egyeztetést követően tehették meg, miután a helyszínről fényképfelvételt készítettek és azt az operatív irányítónak már megküldték. A tanúként meghallgatott tanú10 nem támasztotta alá az alperesnek ezt a hivatkozását, azt adta elő, hogyha a munkavégzési helyszínen a munkavállalók észlelték, hogy további veszélyes fák vannak, akkor azokat eltávolították, de ezt megfelelően le kellett papírozni. A lepapírozás azt jelentette, hogy előtte-utána fotót kellett készíteni és a munkaterület elhagyása előtt azokat az üzemzavar elhárítási e-mail címre átküldeni. Ha nem volt az adott munkahelyen térerő, akkor pedig rögtön akkor, amikor olyan helyre érkeztek, ahol viszont már volt térerő. A tanú azonban nem tudott arra nyilatkozni, hogy a felperes és munkatársa küldtek-e fotót, vagy sem. A tanúként meghallgatott tanú3 nem tudott arra vonatkozóan nyilatkozni, hogy konkrétan milyen tartalmú utasítás lett kiadva,

megerősítette azonban a felperesnek azt az előadását, hogy soha nem tudták mikor kimentek egy munkavégzési helyszínre, hogy ott éppen mit fognak csinálni.

[53] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint amennyiben a felperes magatartása vétkes is volt abban, hogy saját maga döntött a harmadik fa kivágásáról, ez a vétkes magatartás a munkáltatónál korábban elfogadott volt. A tanúk alátámasztották azt az elfogadott munkavégzési gyakorlatot, hogy a helyszínre kiérkezők dönthetnek arról, hogy milyen munkát kell elvégezni. Nem támasztotta alá tanú10 tanúvallomása azt, hogy előzetesen engedélyt kellett kérni akkor, ha olyan fa kivágását ítélték szükségesnek, ami nem volt konkrétan utasításba kiadva. Nem lehetett a perben azt tisztázni, hogy készültek-e a helyszínen fényképfelvételek, vagy sem, egyáltalán volt-e lehetőség a harmadik, kivágásra ítélt fáról fényképfelvétel készítésére, működött-e a felperes és tanú3 telefonja, de ha nem is készült fényképfelvétel, az elsőfokú bíróság ezt nem ítélte közvetlenül a balesettel okozati összefüggésben lévő mulasztásnak. Nem fénykép-felvétel megléte vagy hiánya dönti el a bíróság álláspontja szerint azt, hogy a felperes vétkessége megállapítható-e vagy sem.

[54] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesnek felróható az, ha nem volt egyértelmű a munkavállalók számára, hogy fadöntésnél kinek a kötelessége arról gondoskodni, hogy a fa magassága kétszeresének megfelelő veszélyzónában ne tartózkodjon senki, ha erre nem oktatta az alperes megfelelően a munkavállalókat, ebben a felperes vétkes magatartása nem állapítható meg.

[55] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes vétkessége legfeljebb abban állapítható meg, hogy az általa kivágásra ítélt harmadik fáról bizonyíthatóan nem készültek fényképek, így a terhére jelen perben kármegosztás nem alkalmazható. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes utasítás-ellenesen cselekedett, illetve, hogy engedélyt kellett volna kérnie, mielőtt a fényképfelvételen nem szereplő fa kivágását megkezdi. Nem volt bizonyítható a felperes terhére bármely balesetvédelmi szabály megszegése sem, és ebben a körben azt is figyelembe kellett venni. A kifejtettekből adódóan a bíróság mellőzte a kármegosztás alkalmazását, és az alperes felelősségét 100%-os mértékben állapította meg.

Fellebbezés

[56] A közbenső ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte a közbenső ítélet akkénti megváltoztatását, hogy a másodfokú bíróság a keresetet utasítsa el, kötelezze a felperest első-, és másodfokú perköltség megfizetésére. Másodlagosan kérte, hogy a közbenső ítéletet akként változtassa meg a másodfokú bíróság, hogy a munkabaleset miatt 0 %-os mértékű kártérítés megfizetésére kötelezze az alperest, továbbá kötelezze a felperest perköltség megfizetésére. Amennyiben a másodfokú bíróság sem az elsődleges, sem a másodlagos fellebbezési kérelemnek nem ad helyt, úgy harmadlagosan kérte a közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és a kártérítés mértékének meghatározása tekintetében az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és a felperes kötelezését perköltség megfizetésére.

[57] Előadta, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a közbenső ítélet indokolásában nem állapította meg, hogy az alperes azt az utasítást adta a felperesnek és tanú3nak, hogy 2 darab vezetékre dőlt fát távolítsanak el, melyet okirattal igazolt és ezt a felperes sem vitatta. Ezáltal az elsőfokú bíróság megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266.§ (1) bekezdését.

[58] A közbenső ítélet indoklása helytelenül tartalmazza, hogy az alperes utasítása szerint a 2 db vezetékre dőlt fa kivágására küldte ki a munkáltató a felperest és tanú3t. Az alperes nem fadöntésre, hanem a 2 db vezetékre dőlt fa eltávolítására küldte ki a munkavállalókat a baleset helyszínétől 6,3 méterre található biztonsági övezetbe.

[59] Hivatkozott arra, hogy a viszontválasziratában az alperes részletesen kifejtette, hogy a baleset körülményeit, különös tekintettel az alperesi utasítás konkrét tartalmára, az alperesi gyakorlatot, valamint felperes EBSZ ismereti kötelezettségét és annak a balesettel való összefüggését.

[60] Az elsőfokú bíróság az alperes által előadottakat, az okirati bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta, ezért a közbenső ítélet indokolásának [38] - [75] bekezdéseinek mindegyike okiratokkal és tanúvallomásokkal ellentétes.

Munkavisztonnyal összefüggésben okozott kár hiánya (Mt. 166. § (1) bekezdés)

[61] Az alperes a per folyamán végig vitatta, hogy a felperes a munkaviszonyból eredő kötelezettségét teljesítette a baleset bekövetkeztekor. Az elsőfokon eljáró bíróság annak ellenére megállapította a közbenső ítélet indokolásában, hogy a baleset okozó 3. fa potenciális veszélyt jelentett, hogy erre vonatkozóan bizonyítást nem folytatott le. Az alperes végig vitatta, hogy a 3. fa potenciális veszélyt jelentett volna, illetve, hogy a vezeték felé dőlt, azt csupán a felperes állította.

[62] A jelen perben az alperes mind okirati bizonyítékokkal, mind pedig tanúvallomásokkal igazolta, hogy a balesetet okozó 3. fa kivágása nem állt összefüggésben a munkavisztonnyal:

- 1) a baleset nem a munkaszerződésben meghatározott feladatok ellátása során következett be;
- 2) a balesetet okozó 3. fa kivágása közben a felperes nem a munkaviszonyból eredő kötelezettségét teljesítette;
- 3) a balesetet okozó 3. fa kivágása közben a felperes nem a munkáltató utasításának teljesítette;
- 4) balesetet okozó 3. fa kivágására vonatkozó munkafeladatot nem az alperes adta ki a felperes részére;
- 5) a baleset utasításellenes munkavégzésére vezethető vissza;
- 6) a balesetet okozó 3. fa kivágása nem a munkáltató érdekében végzett munkának minősül;
- 7) a balesetet okozó 3. fa kivágása a felperes engedély nélküli „máánmunkája” volt.

[63] Hivatkozott a felperes munkaköri leírására, mely szerint az gallyazó volt. A felperes ugyan végzett fadöntést az alperesnél annak érdekében, hogy a szükséges gyakorlatot megszerezze, de azt minden esetben megfelelő végzettségű és gyakorlatú munkavállalói felügyelet alatt, melyet az alperes építési naplóval igazolt. A fadöntés tehát nem volt sem a felperes, sem pedig tanú3 munkaköri feladata, azaz a bekövetkezett egészségkárosodás nincs összefüggésben a felperes munkaköri feladataival. Nem állapítható meg, hogy a felperes a baleset bekövetkeztekor a munkaszerződésében meghatározott feladatokat látta el, ezért a felperes nem a munkaviszonyából eredő kötelezettségét teljesítette.

Engedély nélküli és utasítás ellenes munkavégzés

[64] Az alperes részéről tanú10 13 óra 13 perckor adta ki a feladatot e-mailen, mely szerint az a következő volt: „Szia! A telefonon jelzett cím18 üzemizvari helyszínen a KIF szigetelt hálózatra dőlt 2 db fenyőfát kérlek távolítsátok el.” Az alperes 3 db fényképet is csatolt az utasításhoz. A felperes pedig önhatalmúlag döntött az alperesi utasítás ellenére, a balesetet okozó 3. fa kidöntéséről. Ezt a tényt a felperes több helyen is elismerte, a 2020. február 28-i meghallgatási jegyzőkönyvben, a 2022. május 19-i jegyzőkönyvben, valamint a keresetében is. A felperessel azonos nyilatkozatot tett tanú3 és a helyszínen lévő tanú4 is.

[65] A fentiek alapján megállapítható, hogy a felperes önhatalmúlag döntött a 3-ik fa kivágásáról, így a baleset nem a munkáltató utasításának teljesítése során következett be, továbbá nem volt megállapítható az sem, hogy a munkafeladatot az alperes adta ki a felperes és tanú3 részére. Bár a felperes több alkalommal hivatkozott arra, hogy az alperes utasította a fa kidöntésére, erre vonatkozóan semmilyen bizonyítékot nem csatolt és a tanúvallomások sem támasztották alá.

[66] Az alperes a perben részletesen igazolta, hogy megismertette a felperessel a Technológiai Utasításának tartalmát. Az EBSZ nem tartalmaz utasítást a vezetékre fennakadt fa eltávolításának módjára vonatkozóan, azonban az alperes Technológiai Utasításának II.5.8. pontja részletesen tartalmazza azt. E körben az alperes kiemelte, hogy az utasítás szerint amennyiben a vezetékre, hálózatra dőlt fa emelőkosárból biztonságosan nem végezhető el, akkor annak okának megadásával a feladat megrendelőjének ezt jelezni kell és a művelet nem végezhető el, egyben gondoskodni kell, hogy a veszélyzónába személyek ne léphessenek be (örzés, elkerítés, figyelmeztető tábla elhelyezése).

[67] A két vezetékre dőlt fa eltávolításának technikáját tanú10 és tanú6 is megerősítette a tanúvallomásaiban. A tanúvallomások és az utasítás alapján megállapítható, hogy az alperes nem utasította fadöntésre sem a felperest, sem tanú3t, hanem az volt a munkáltatói utasítás, hogy a kosaras gépjárművel álljanak ki a helyszínre, ahol a szakmai előírások megtartásával a 2 db vezetékre dőlt fát távolítsák el.

[68] Hivatkozott arra, hogy az Áramszolgáltató a szigetelt vezetékre dőlt fák eltávolítását rendelte meg. Tekintettel arra, hogy a 3-ik fa nem a szigetelt vezetékre volt rádőlve, ezért a 3-ik fára az alperesnek nem volt megrendelése az Áramszolgáltatótól, és ezért az alperes nem utasította sem a felperest, sem pedig tanú3t ezen fa kivágására.

[69] Az alperesnek megbízási szerződése van az Áramszolgáltatóval, amely a biztonsági övezeten belüli munkavégzésre terjed ki. Amennyiben a biztonsági övezeten kívül új igényt jelentő un. veszélyesnek minősíthető fát láttak a munkatársak, azt fényképezés után jelenteni kellett, de a munkavégzést – mivel biztonsági övezeten kívül van – nem lehetett elvégezni. Az ilyen veszélyes fát csak akkor lehetett kivágni, ha:

- a tulajdonos – az alperes vagy az Áramszolgáltató írásos megkeresésére – írásban hozzájárult a fa kivágásához;
- illetve, a tulajdonosi hozzájárulást követően a megrendelő (cég2 Áramszolgáltató Kft.) annak kivágását egyedi megrendelés keretében – és egyedi díjazás ellenében – az alperesnél megrendelte;
- és amennyiben szükséges volt, az illetékes hatóság a fa kivágásához hozzájárult.

[70] Az alperes az állítása alátámasztására csatolta a közte és az Áramszolgáltató között létrejött levelezést, illetve Vállalkozási Szerződést. A Vállalkozási Szerződés 3b) pont egyértelműen rögzíti, hogy az övezeten kívüli veszélyes fák kivágására az Alperes csak egyedi megrendelés alapján volt jogosult. Az alperes ezen állítását tanú10 is megerősítette. A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a 3-ik fa kivágása nem az alperes, mint munkáltató érdekében végzett munka volt.

[71] Álláspontja szerint a felperes magatartása engedély nélküli magánmunkának minősül. Az alperes határozott jogi véleménye, hogy a fusizás nem csak abban az esetben állapítható meg, ha azért a tevékenységet kifejtő pénzbeli ellenszolgáltatást kap. tanú4 pontosan azért kérte meg a felperest és tanú3t a 3-ik fa kivágásra, mert attól tartott, hogy a 3-ik fa a későbbiek folyamán a villanyvezetéknek leszakítja és ezáltal az ő ingatlana áramszolgáltatás nélkül marad, azaz megállapítható, hogy a 3-ik fa kivágása harmadik külső fél érdekében történt. A felperes engedély nélküli magánmunkáját alátámasztja az is, hogy tanú10nak azt jelentette le, hogy az üzemzavart okozó 2 db fa eltávolítása közben szakadt le a vezeték, azaz a felperes elhallgatta az alperes elől, hogy a balesetet okozó 3-ik fa csúcsának szabálytalan eltávolítása szakította le a vezeték. Továbbá a felperes engedély nélküli magánmunkáját támasztja alá az is, hogy azért nem készített a balesetet okozó 3-ik fáról fényképfelvételt, mert esze ágában sem volt ezt a munkát az alperesnek lejelenteni. Teljes mértékben megállapítható, hogy a balesetet okozó 3-ik fa kivágása mind a köznap értelemben, mind pedig a BH2002.331. szerint fusizásnak tekinthető, mely esetben a BH2002.331. szerinti eseti döntés alapján nem állapítható meg a munkaviszonnyal való összefüggés.

[72] Hivatkozott arra, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a balesetet okozó 3-ik fa veszélyt jelentett. Az alperes mind okiratokkal, mind tanúvallomással igazolta, hogy ezen fa vezetékkel párhuzamosan dőlt. tanú5 munkavédelmi megbízott által készített helyszínrajz alapján pedig megállapítható, hogy a felperesi állítással ellentétben a 3-ik fa nem a vezeték felé dőlt, hanem az a vezetékkel volt párhuzamos. Ezt onnan lehet tudni, hogy az a negyedik fára dőlt rá. A helyszínen megállapítható volt, hogy a kivágott fa a közé a két fa közé esett, aminek eltávolítása munkafeladatként ki volt adva a felperes és tanú3 részére.

[73] Az elsőfokon eljáró bíróság tehát úgy állapította meg, hogy a balesetet okozó 3-ik fa veszélyt jelentett a vezetékre, hogy arra vonatkozóan részletesen bizonyítást nem folytatott le. Továbbá annak ellenére, hogy az alperes okirati bizonyítékkal igazolta, hogy a balesetet okozó harmadik fa nem a vezeték felé, hanem azzal párhuzamosan dőlt, ennek következtében fizikailag kizárt volt, hogy veszélyt jelentsen a vezetékre, valamint annak ellenére, hogy a felperes nyilatkozatai alapján sem lehetett megállapítani, hogy veszélyt jelentett.

Amennyiben a 3-ik fa valóban veszélyt jelentett akkor a helyszínre érkezést követően az utasításban szereplő két vezetékre dőlt fa eltávolítását meg kellett volna tagadni a 3-ik fa eltávolításáig, hiszen a vezetékre dőlt két fa a 3-ik fennakadt fa magasságának kétszeres távolságán belül helyezkedett el. Az elsőfokú bíróság azonban önmagának is ellentmondóan, azt állapította meg, hogy a 3-ik fa nem okozott üzemzavart, ennek ellenére a felperes, mint munkavezető úgy döntött, hogy elvégzik az üzemzavar-elhárítást, eltávolítják az utasítás szerinti a 2 darab fát és azután a harmadik fát kivágják.

Az alperesi gyakorlat

[74] Az elsőfokon eljáró bíróság okiratokkal és tanúvallomásokkal ellentétesen állapította meg, hogy elfogadott gyakorlat volt az alperesnél a potenciálisan veszélyt okozó fákat, külön

utasítás és engedély nélkül kivágni. Az alperes az ellenkérelmében részletesen leírta, hogy abban az esetben, ha övezeten kívüli veszélyesnek ítélt fával találkoznak, akkor azt le kell fényképezni és jelenteni kell az alperesnek, aki majd jelenti azt az Áramszolgáltató felé. A jelzés után az Áramszolgáltató dönti el, hogy vállalja-e a fa eltávolításának költségeit vagy felhívja az ingatlan tulajdonos figyelmét a karbantartásra vagy vállalja annak a kockázatát, hogy a fa esetlegesen rádől a vezetékre. A fenti protokollról a felperes tudomással bírt, hiszen tartalmazza a munkaköri leírása, részt vett a munkavédelmi oktatáson, továbbá az áramszolgáltató az alperes szervezésében a hatályos jogszabályokra felhívta a figyelmet. Tehát a felperes tanú4 kérésének nem tehetett volna eleget csak és kizárólag akkor, ha arra engedélyt kér és utasítást is kap az alperestől.

[75] Az alperes hivatkozott AZ EBSZ 3.1.6. pontjára, az alperes Technológiai Utasításának 3.1. pontjára. Az alperesi gyakorlattal kapcsolatban tanú9, tanú8, tanú6, tanú5 egybehangzó tanúvallomást tettek, miszerint a felperes és tanú3 értesítési és engedélyezési kötelezettség nélkül nem vághatták volna ki a 3-ik fát.

[76] Az alperes előadta, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére megállapította a baleset okozó 3-ik fa kivágásával kapcsolatos munkaviszonnyal fennálló összefüggést, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során igazolta, hogy

1) A felperes a baleset bekövetkeztekor nem a munkaszerződésében meghatározott feladatokat látta el, ezért nem a munkaviszonyából eredő kötelezettségét teljesítette;

2) a baleset nem az alperesi utasítás szerinti vezetékre dőlt 2 fa eltávolítása közben, hanem egy 3-ik fa szabálytalan kivágása közben következett be. A felperes önhatalmúlag döntött, azaz az alperes igazolta, hogy nem állapítható meg, hogy a baleset a munkáltató utasításának teljesítése során következett be, illetve nem adott ki ilyen munkafeladatot a felperesnek;

3) Az alperes nem utasította fadöntésre sem a felperest, sem tanú3t, hanem arra utasította, hogy a kosaras gépjárművel álljanak ki a helyszínre, ahol a szakmai előírások megtartásával a 2 db vezetékre dőlt fát távolítsák el;

4) Az alperesnek nem volt érdekében, sőt kifejezetten anyagi hátrányt jelentett a számára, hogy a munkavállalók olyan fát is eltávolítsanak, melyre vonatkozóan az Áramszolgáltató megrendelése nem terjedt ki;

5) A felperes a harmadik fél érdekében, pénzbeli ellentételezés fejében, engedély nélkül, az alperes tulajdonában álló eszközökkel, az alperes működési területén kívül, nem az alperes érdekében, munkaidőben, engedély nélkül végzett munkát, melyről az alperes nem tudott. A tevékenysége fuszításnak tekinthető, mely esetben nem állapítható meg a munkaviszonnyal való összefüggés.

[77] Ennek következtében az okozati összefüggés sem áll fenn a kár bekövetkeztével.

Mentesülés

[78] Az elsőfokon eljáró bíróság az 1/2018. (VI.25.) KMK vélemény II.2. pontjával ellentétesen állapította meg, hogy a baleset helyszíne az alperes munkaterületének minősül. Az alperes viszont bizonyította, hogy nem a baleset helyszínére, hanem attól 6,3 méter távolságra küldte a felperest munkavégzésre, így a baleset helyszíne nem minősül az alperes munkaterületének.

[79] Az alperes a perben igazolta, hogy a felperes és tanú3 a technológiai utasítást megkapták, okiratokkal és tanúvallomásokkal igazolta, hogy a megelőzési kötelezettségének eleget tett. A felperes rendelkezett munkaköri leírással, amely részletesen tartalmazta a külső helyszínen történő munkavégzést. Továbbá elkészítette a megfelelő szabályzatokat, a belépő munkavállalók alapképzését biztosította, a munkavállalók folyamatos képzését elvégezte. Az alperes rendszeresen szervezett munkavédelmi oktatásokat, ahol a munkavállalók által elsajátítottakat ellenőrizte. Az alperes ennek következtében maradéktalanul eleget tett az Mvtv. 54. § (7) bekezdési kötelezettségének.

[80] Előadta, hogy az elsőfokú ítélet, irat és tanúvallomásokkal ellentétesen állapította meg, hogy az alperes nem tett eleget az ellenőrzési kötelezettségének. Minden egyes tanúvallomás alátámasztotta, hogy az alperes rendszeresen eleget tett az ellenőrzési kötelezettségének, mind a munkakörülményekre, mind pedig arra vonatkozóan, hogy a munkavállalók ismerik és megtartják a rájuk vonatkozó munkavédelmi rendelkezéseket. A felperes maga is elismerte, hogy az alperes részéről megtörtént az ellenőrzés.

[81] Előadta, hogy helytelenül határozta meg az elsőfokú bíróság az ítéletben, hogy a megfelelő vágásvezető kijelölése a munkáltató ellenőrzési körébe eső körülmény, mivel az alperes nem fadöntésre küldte ki a felperest és tanú3t. Ennek következtében nem is kellett vágásvezetőt a helyszínre küldenie, amennyiben a 2 db vezetékre dőlt fát fadöntéssel kellett volna eltávolítani, akkor azt már a vezetéknév féle csapat is meg tudta volna tenni a baleset napjának délelőttjén. A fentiek alapján téves az elsőfokon eljáró bíróságnak az a megállapítása, hogy a baleset az alperes ellenőrzési körén belüli körülmény okozta. Továbbá az elsőfokon eljáró bíróság az EBSZ által szinonimaként használt munkavezető és vágásvezető fogalmakat anélkül rangsorolta, hogy azt jogszabályi hivatkozással alátámasztotta volna. Az EBSZ nem határozza meg a vágásvezetőre vonatkozó szakmai gyakorlat hosszát.

[82] Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a peradatokkal ellentétesen állapította meg, hogy a fakitermelés megkezdése előtt a vágásvezetőnek ismertetnie kellett volna a fakitermelésre vonatkozó technológiai utasítást. Ez esetben nem fakitermelés történt, hanem fennakadt fa levétele, így arra nem az EBSZ 3.1.2. pont rendelkezéseit kell alkalmazni, hanem az EBSZ 3.3. fejezetét.

[83] Az alperes álláspontja szerint a tanúkkal egyértelműen bizonyították, hogy a munkavállalók a Technológiai Utasítás tartalmát ismerték. Az elsőfokon eljáró bíróság iratellenesen állapította meg, hogy a munkavállalók nem kerültek kioktatásra az EBSZ szabályai és a Technológiai Utasítások vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság kizárólag az ellenkérelem A/23. mellékleteként csatolt Elméleti Munkavédelmi Oktatási Jegyzőkönyvet értékelte. Ugyanakkor az alperes csatolta az 5 db munkavédelmi oktatási naplót és az 1 db speciális munkavédelmi tanfolyam sikeres elvégzését igazoló oklevelet. A felperes az képzési intézet szervezésében elvégezte, a vizsgáztató előtt sikeres vizsgát tett – és ezáltal megszerezte – a fakitermelő rész-szakképesítést 2018. november 17. napján. Az alperes 2023. 12. 18. napján kelt viszonzáslátszítáthoz csatolta az képzési intézet Fakitermelő OKJ-s részsakképesítés akkreditált képzési programját.

[84] A felperes az EBSZ, a Technológiai utasítás és a munkavédelmi szabályokat a balesetet több mint 3,5 évvel ezelőtt is ismerte, hiszen erre vonatkozóan nyilatkozott. A felperes maga is elismerte, hogy részesült munkavédelmi oktatásban, továbbá a perben a tanúvallomások is igazolták, hogy az alperes a munkavédelmi oktatásokat megtartotta és azokon mind az EBSZ, mind a Technológiai Utasítás oktatásra került, melyet a tanúk alátámasztottak. A felperest tehát a munkáltató megfelelően oktatta az EBSZ és a Technológiai Utasítás tartalmáról, azt be kellett volna tartania. Ennek következtében téves és iratellenes, továbbá tanúvallomásokkal ellentétes az elsőfokú bíróság megállapítása, miszerint

az alperes nem tett meg mindent a munkavégzésre vonatkozó folyamatok és a munkavédelmi szabályok oktatása körében.

[85] Az elsőfokon eljáró bíróság iratellenesen állapította meg, hogy az alperes Technológiai Utasítása ellentétes az EBSZ szabályaival. Az elsőfokon eljáró bíróság az EBSZ 3.4.8. pontjában szabályozott álló fa gallyazására vonatkozó szabályokat összemosta az alperes Technológiai Utasításának 5.8 pontjában található villamoshálózatra dőlt fa eltávolításával. Tekintettel arra, hogy ez két különböző helyzetben lévő fa, így a szabályozása sem lehet azonos.

[86] Az elsőfokon eljáró bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperest ért kár az alperes ellenőrzési körén belüli körülmény okozta, mivel az elsőfokon eljáró bíróság okiratokkal, tanúvallomásokkal ellentétesen, saját maga által megállapított tényállásnak is ellentmondó megállapításokat tett.

[87] Az alperesnek nem volt befolyása sem ráhatása arra, hogy a felperes és tanú3 biztonsági övezeten kívül önhatalmúlag okiratokkal igazolt utasítás és engedély nélküli fakidöntést fognak végezni. Ennek körében a baleset nem az alperes ellenőrzési körén belül esett.

[88] A technológia helyszínen történt megválasztásával kapcsolatban előadta, hogy az alperes írásbeli utasítása tartalmazza, hogy a vezetéken fennakadt 2 db fát milyen technológiával kell ellátni, melyről a felperesnek tudomása volt.

[89] A mentesülés körében előadta, hogy semmilyen módon nem volt tudomása arról, hogy a felperes és tanú3 esetlegesen egy biztonsági övezeten kívüli fát nekiáll önhatalmúlag kivágni. Az alperes minden rendelkezésre álló eszköz használatával sem tudta volna elkerülni az ok keletkezését, nem látta előre a felperes magatartását.

[90] Az alperesi utasítás körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának [60] bekezdésében hibás, téves, okiratokkal és tanúvallomásokkal ellentétes megállapítást tett. Az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, hogy a felperest ért baleset nem az alperes írásos utasításában szereplő 2 db vezetékre dőlt fa eltávolítása közben következett be, hanem egy, az alperes írásos utasításában nem szereplő 3-ik fa minden szabályt megszegő, engedély és utasítás nélküli kivágása közben, melyről kizárólag a felperes döntött önhatalmúlag.

[91] Az előreláthatóság körében előadta, hogy az alperesnek nem volt tudomása arról, hogy a munkavállalói, munkaidőben alperesi szerszámokkal, eszközökkel, szabályellenes, utasításellenes, engedély nélküli favágást végeznek, így nem kellett előre látni a baleset bekövetkeztét. Az elháríthatatlanság az alperes részéről megállapítható, mert minden rendelkezésre álló eszköz felhasználásával sem tudta volna befolyásolni a baleset bekövetkeztét, illetőleg az ahhoz vezető okokat.

[92] Hivatkozott arra, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta. Előadta, hogy a felperesnek megvolt az EBSZ 3.2.20. pontja szerinti meghatározott féléves szakmai tapasztalata. A perben nem volt vitatott, hogy általában a felperes volt tanú3 csoportvezetője, tehát valamilyen szinten tanú3 felettese volt, így joggal hihette, hogy a felperes rendelkezik a szükséges szakmai tapasztalattal, amikor arra utasította, hogy a balesetet okozó 3-ik fát döntse ki. Az elsőfokú bíróság pedig nem folytatott le bizonyítást arra, peradat sincs rá, hogy tanú3nak volt-e tudomása arról, hogy a felperesnek nincs meg a szükséges szakmai gyakorlata vonalas létesítménytől a kétszeres fa magasságot el nem érő távolságon belüli fadöntéshez. Ennek következtében tanú3 nem felelős azért, mert végrehajtotta a felettese utasítását.

[93] Téves irat-, és tanúvallomás-ellenes, mely szerint az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy tanú3 nem győződött meg arról, hogy a döntésre kerülő fa kétszeres magasságának

megfelelő sugarú veszélyeztetett területen, rajta és meghatározott személyeken kívül senki nem tartózkodik. tanú3 tanúvallomása szerint ellenőrizte, hogy a veszélyeztetett területen nem tartózkodik senki.

[94] Az alperes a perben okiratokkal igazolta, hogy minden munkanapra írásban utasításba adta, hogy ki melyik csoportban dolgozik, ki lesz az adott csoport tagjai közül a csoportvezető, milyen feladatokat kell elvégezni és milyen gépjárművek kerülnek majd hozzájuk. Az eset napján a felperes volt a csoportvezető, tehát ő volt a vágásvezető. Erre tekintettel az EBSZ 3.3. pontja alapján a felperesnek kellett irányítani. A biztonsági távolság felmérése a vágásirányító, azaz a felperes feladata lett volna, melyet a tanúk is megerősítettek. Ennek következtében az eljárás a bíróság jogszabály-, irat-, és tanúvallomás-ellenesen állapította meg, hogy tanú3 feladata lett volna a veszélyeztetett terület kijelölése. Így téves irat-, és tanúvallomás-ellenes, továbbá a tényállással is ellentétes, hogy tanú3 felrőható magatartása közreható a baleset bekövetkeztében. A baleset bekövetkeztében tanú3 közrehatósa nem állapítható meg.

[95] Az elsőfokú bíróság tényállás-ellenesen állapította meg „a felperes és tanú4 szabálytalanul, a biztonsági övezeten belülre mentek”. Az elsőfokú bíróság fenti megállapítását tanú3 és tanú4 tanúvallomására alapította. A felperes annak ellenére, hogy az ő feladata lett volna a dőlő fa biztonsági övezetének a meghatározása, besétált a biztonsági övezetbe annak ellenére, hogy a fűrészt jól hallhatóan felpörgött és erre vonatkozó hangos figyelmeztetés is megtörtént. Az alperesi előadást a felperes Munkavédelmi Hatóság előtt 2022. május 19. napján tett nyilatkozata is tartalmazza. Később a felperes a Munkavédelmi Hatóság előtt tett közokiratba rögzített nyilatkozatát a perbeli érdekeinek megfelelően megváltoztatta.

[96] Az elsőfokon eljáró bíróságnak azon megállapítása, hogy a felperes végig egyhelyben állt, ellentétes az elsőfokon eljáró bíróság által megállapított tényállással, a felperes közokiratba foglalt nyilatkozatával, továbbá a tanúvallomásokkal is.

[97] A fentiek értelmében a felperesi sérülést csak is kizárólag a felperes magatartása okozta, amely az alperes számára nem volt sem előrelátható, sem elhárítható, így az elsőfokon eljáró bíróság jogszabályellenesen állapította meg, hogy az alperes az Mt. 166.§ (2) bekezdés b) pontja alapján nem mentesülhet a felelősség alól.

[98] Az elsőfokú bíróság okiratokkal és tanúvallomásokkal ellentétesen állapította meg, hogy

- 1) nem bizonyított, hogy a felperes utasítás-ellenesen cselekedett;
- 2) nem került bizonyításra, hogy engedélyt kellett volna kérnie; mielőtt a fényképfelvételen nem szereplő fa kivágását megkezdi;
- 3) nem volt bizonyítható a felperes terhére bármely balesetvédelmi szabály megszegése sem,
- 4) ebben a körben azt is figyelembe kellett venni, hogy a felperes és tanú3 egyező nyilatkozata volt a perben az, hogy az utasításba adott két fa eltávolítását is döntéssel végezték.

[99] Az alperes a perben okiratokkal és tanúvallomásokkal igazolta, hogy

- 1) A felperes utasítás ellenesen cselekedett;
- 2) Engedélyt kellett volna kérnie, mielőtt a balesetet okozó 3-ik fa kivágásának nekikezd;
- 3) A felperes nemcsak balesetvédelmi szabályokat segezt meg, hanem a munkaköri leírásában szereplő feladatokat, a Technológiai Utasítás szabályait és az EBSZ, mint jogszabály rendelkezéseit;

4) nem fadöntésre küldte a munkaterületre a felperest és tanú3t.

[100] A másodlagos fellebbezési kérelmében hivatkozott arra, hogy az ítélezési gyakorlat egységesen alkalmazza a károsult vétkes közrehatásának megállapítását, a mindennapi élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó, gondatlan munkavégzésére tekintettel (BH2005.192., EBH2004.1154., BH2014.344.).

[101] Harmadlagos fellebbezési kérelme kapcsán előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a per folyamán, hogy a felperes úgy járt-e el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, nem vizsgálta a felperesnek a magatartásához való tudati viszonyulását, azaz a vétkességét, továbbá nem vizsgálta, hogy a felperes tudatosan volt-e gondatlan, tehát előre látta-e a magatartásának lehetséges következményeit, vagy könnyelműen bízott azok elmaradásában.

[102] A fentiek miatt az elsőfokon eljáró bíróság eljárási szabálytalanságokat követett el, ezért a tényállást helytelenül, illetve hiányosan állapította meg, a bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta, amely miatt az elsőfokú eljárás megismétlése szükséges.

Fellebbezési ellenkérelem

[103] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyását és az alperes kötelezését kérte másodfokú perköltség megfizetésére.

[104] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által 2020. február 5. napján végzett valamennyi fadöntés az alperesi munkaviszonnyal összefüggött, a munkavégzés pedig az alperes ellenőrzési körébe tartozott. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tanúk egyezően állították azt, hogy mindig az adott munkaterületre kiérkezve, helyben kellett eldönteni, hogy a fa eltávolítása hogyan történjen. Az alperes tisztában volt azzal, hogy a felperesnek és tanú3nak nem volt fadöntési jogosultsága, ennek ellenére megbízták őket a fadöntéssel, vagy eltúrte, hogy fadöntéssel távolítsanak el fát. Ezt a tényt tanú3 tanúvallomása is alátámasztotta.

[105] Az alperes maga is elismerte, hogy a felperesre bízta a fadöntést, így súlytalan az az érvelés, miszerint a felperes munkaköre gallyazó volt. Nem született meggyőző bizonyíték arra nézve, hogy az alperes a felperest az EBSZ és a Technológiai Utasítás szabályairól megfelelően kioktatta és annak elsajátítását ellenőrizte. Amennyiben az alperes eltúrte a jogosultság nélküli fakidöntést, úgy a baleset bekövetkezésének lehetőségével is számolnia kellett.

[106] Az alperes alaptalanul hivatkozott az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mentesülési okra is azért is, mert nem a felperes végezte a fadöntést. A perben bizonyítás nyert, hogy az alperes hallgatólagosan tudomásul vette, hogy a helyszínen dőlt el a munkavégzés mikéntje, azaz, hogy akár fadöntésre is sor kerülhet.

[107] A felperes a másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban az előzőekben előadottakat fenntartotta.

[108] A harmadlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban előadta, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, a bizonyítási eljárást lefolytatta, így nincs helye további bizonyításnak.

[109] Hivatkozott arra, hogy a felperes nem erősítette meg, illetve nem emlékezett arra, hogy megkapta az utasítást tartalmazó e-mailt. Az a körülmény, hogy a bíróság az alperes

álláspontjától eltérően mérlegelte a rendelkezésre bocsátott iratokat, tanúvallomásokat, nem indok az ítélet irat-ellenességének megállapításra.

[110] A Fővárosi Ítéltábla az 1.Mf.31.112/2025/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A Kúria döntése

[111] A Kúria a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felek felülvizsgálati eljárási költségét személyenként 1.140.000 forint és 307.800 forint Áfa összegben, a felülvizsgálati eljárás illetékét 2.329.900 forintban határozta meg.

[112] A Kúria a megismételt eljárásra előírta, hogy vizsgálni kell, hogy a baleset a munkáltató ellenőrzési körében vagy azon kívül következett-e be, illetve, hogy erre figyelemmel hogyan alakul a kárfelelősség alóli kimentés.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[113] Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[114] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg és az érdemi döntésével is egyetértett, ezért azt a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján, helyes indokainál fogva hagyta helyben.

[115] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

Mentesülés

[116] Az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak, a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. A (2) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy

a) a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje vagy elhárítsa, vagy

b) a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

A munkáltató ellenőrzési köre

[117] Az ellenőrzési körbe esik mindaz a körülmény, amelyre a szerződésszegő fél befolyással bír, vagy amelyre hatást gyakorolni képes. A Kúria Közigazgatási- Munkaügyi Kollégiumának 1/2018. (VI.25.) KMK véleménye szerint a munkáltató ellenőrzési körén kívül esik mindaz a körülmény, amelyre a munkáltatónak nincs semmilyen ráhatása, befolyásolási lehetősége. A munkáltató ellenőrzési körébe tartozik a feladatainak ellátása, az ezzel összefüggő személyi magatartás, a munka megszervezése, a termeléshez (munkavégzéshez) szükséges anyag, felszerelés, berendezés, energia tulajdonsága, állapota, mozgatása, működése általában a termelés kockázata. Általában a munkáltató ellenőrzési körébe tartozik a telephelyen (székhelyen, stb.) kívül végzett munka, kijelölt körül határolt helyszíne, ideértve annak adottságait; a munkavégzés tárgyául szolgáló dolog, növény, állat, talaj, valamint a munkáltató által üzembe tartott vagy ténylegesen használt járművel, annak a munkáltató által megbízott vezetői magatartásával, mulasztásával összefüggő körülmény. Az ellenőrzési kör fogalmán minden olyan objektív tény és körülményt értékelni kell, amelynek kialakítására a munkáltatónak lehetősége van, ennek értékelése során a baleset közvetlen okán és a balesethez vezető egész munkafolyamatot vizsgálni kell, a munkamódszer megválasztását, az ahhoz biztosított munkaeszközt, a munkavállalói létszámot, a szakismeretet, mert ezek biztosítása a munkáltató kötelezettsége, így arra befolyása, ráhatása van (EBH2018.M.20.). A munkavállaló a munkát a számára adott körülmények között köteles végezni és az ezzel összefüggő baleseti veszélyhelyzettel a munkáltatónak számolnia kell (BH2000/422., MK.29. számú állásfoglalás).

[118] Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a baleset a munkáltató ellenőrzési körén belül következett be. A jelen esetben a fakitermeléssel foglalkozó alperes telephelyen kívüli munkaterület is az alperes munkaterületének minősült, a munka megszervezése, az utasítások helyessége és a baleset elleni védelem szempontjából fokozott gondosságot kellett tanúsítania. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján hagyta helyben, az indokolás szükségtelen megismétlése nélkül. A fentiek alapján megállapítható, hogy a baleset a munkáltató ellenőrzési körén belül következett be, ezért a balesetért az alperes 100 %-ban felelős.

[119] A mentesülés körében a munkáltatónak azt kell bizonyítani, hogy kárt az ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta és ezzel a körülménnyel nem kellett számolnia. A „nem kellett számolnia” feltétel alkalmazásakor a bíróság arról dönt, hogy a munkáltató milyen gondosságot tanúsított a jogainak gyakorlása és a kötelezettségének teljesítése során, ésszerűen számolhatott-e a károkozó körülmény valószínű bekövetkezésével (1/2018. KMK vélemény rendelkező rész II.3. pontja). A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató nem bizonyította, hogy mindent megtett volna a munkavégzésre vonatkozó folyamatok oktatása és a munkavédelmi szabályok oktatása körében, annak ellenére, hogy fel kellett ismernie, hogy a fakitermelés balesetveszélyes tevékenység. Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte az előreláthatóságot és az elvárhatóságot illetően a tanúvallomásokat is, abból a szempontból, hogy a baleset bekövetkezésének folyamatában volt-e olyan eset, körülmény, amellyel az alperesnek nem kellett volna számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján, helyes indokainál fogva hagyta helyben, annak szükségtelen megismétlése nélkül.

[120] A mentesülés körében a másodfokú bíróság hivatkozik a 15/1989. (X.8.) MÉM rendelet mellékletének 3.2.221. pontja szerint vonalas létesítményektől (pl. erősáramú- és telefon, légvezetéktől, közúttól, vasúttól) hídtól vagy egyéb műtárgytól – a kétszeres famagasságot el nem érő távolságon belül – fadöntést csak legalább 2 éves gyakorlattal

rendelkező, az irányított döntést is begyakorolt munkás végezhet. Ilyen körülmények között fadöntés csak akkor végezhető, ha a vágásvezető a területen tartózkodik.

[121] A fadöntést végző tanú3 fakitermelő OKJ-végzettségét a baleset előtt 3 hónappal szerezte meg, a felperes ugyanezen képzettséggel kb. egy éve rendelkezett, így sem tanú3, sem a felperes nem volt jogosult erősáramú vezeték mellett kétszeres famagasságot el nem érő, távolságon belül fakidöntést végezni. A munkabaleseti jegyzőkönyv szerint az érintett fa a vezetéktől 6,3 m távolságra volt, még a fa hosszúsága 10 m volt, így egyértelműen kétszeres famagasságon belüli vágásról volt szó.

[122] A 15/1989. (X.8.) MÉM rendelet mellékletének 4.1. pontja szerint fakitermelést lakott területen 1991. január 1-jétől csak olyan legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkező fakitermelő szakmunkás végezhet, aki hatósági vizsgabizottság előtt eredményes vizsgát tett „fakitermelés lakott területen” tanfolyam tananyagából. Ezt a képesítést be kell vezetni a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítványba.

[123] A fent leírt képzettségi és gyakorlati hiányosságok miatt a felperes és tanú3 nem végezhetett volna fakitermelés a baleset helyszínén. Tekintettel arra, hogy a munkafolyamat egyik résztvevője sem rendelkezett megfelelő szakképesítéssel, az alperesnek számolnia kellett munkahelyi baleset bekövetkezésével. Ennek alapján az alperes a baleset elháríthatatlanságára nem hivatkozhat.

[124] A baleset idején igen erős orkán erejű szél volt folyamatosan, mely nehezítette a munkavégzést. Ezen körülmény indokolta volna, hogy a munkáltató a legtapasztaltabb munkavállalókat küldje ki a helyszínre, nem olyanokat, akiknek még az előírt 2 éves gyakorlatuk sem volt meg.

[125] A 15/1989. (X.8.) MÉM rendelet 3.2.14. pontja szerint a fa döntését csak azután szabad megkezdeni, ha a döntést végző gépkezelő (motor fűrészkeszél vezető) tanú3 meggyőződött arról, hogy a döntésre kerülő fa kétszeres magasságának megfelelő sugarú veszélyeztetett körben a 3.2.3. pontban meghatározott személyeken kívül senki nem tartózkodik. A döntés megkezdésének az is előfeltétele, hogy a jogosan ottlévők a 3.2.4. pont és a 3.3.6. pontban meghatározott biztonsági területen tartózkodjanak. A felperes és a helyszínen lévő tanya tulajdonos, tanú4 nyilatkozata bizonyítja, hogy a felperes a biztonsági területen kívül tartózkodott.

A felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása

[126] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján, helyes indokai alapján hagyta helyben e vonatkozásában is. A másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki e körben.

[127] A Kúria hatályon kívül helyező végzésében rögzítette, hogy „az elvégzett tevékenység (fakivágás) a felperes munkakörébe tartozott, az a tény, hogy helyi munkairányítóként tévesen értékelte esetleg veszélyesnek a fa helyzetét, nem tekinthető magánérdeknek, inkább kárelhárítási szándéknak, aminek céljából a helyszínre kimentek”. A Kúria megállapította azt is, hogy a fakivágás megkezdése előtt a felperesnek erre vonatkozóan nem kellett külön engedélyt kérnie.

[128] A másodfokú bíróság utal a bírósági gyakorlatra, miszerint önmagában a munkavállaló ügyetlensége, rosszullete, figyelmetlensége, vagy a munkavédelmi szabályok be nem tartása, nem jelenti azt, hogy ezek voltak a károsodás egyedüli indokai. Ennek következtében az a

körülmény, hogy a felperes tévesen értékelte veszélyesnek a fa helyzetét és így kezdte el a munkát, nem jelenti azt, hogy közrehatott a baleset bekövetkeztében. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a felperes utasításellenesen cselekedett, illetve engedélyt kellett volna kérnie, továbbá, hogy balesetvédelmi szabályt szegett. Az a körülmény, hogy esetlegesen tévesen ítélte meg a veszélyesség állapotát, nem jelenti azt, hogy közrehatott a baleset bekövetkeztében.

[129] Az alperes tévesen hivatkozott tehát a felperes elháríthatatlan magatartására, figyelemmel arra, hogy a balesetet kizárólag az alperes munkavállalója, tanú3 szabálytalan munkavégzése okozta. A biztonsági terület kijelölése, a fa döntését végző tanú3 feladata volt, aki szabálytalan munkavégzést tanúsított.

[130] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a rendelkező rész szerint határozott.

[131] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme megalapozatlan volt a fenti indokolás alapján, figyelemmel arra, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a felperes a mindennapi élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó gondatlan munkavégzést tanúsított. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján nem volt megállapítható, hogy a felperes szándékosan, súlyosan megszegte a jogszabályokat, illetve az alperes Technológiai utasításában foglaltakat, így megalapozatlan az alperesnek a felperes 100 %-os kárviselésére vonatkozó hivatkozása.

[132] Az alperes harmadlagos fellebbezési kérelme is megalapozatlan volt, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen megállapította, a bizonyítási eljárást lefolytatta. Az elsőfokú bíróság vizsgálta a felperes magatartását, tudati viszonyulását, vétkességét, melyet széleskörűen megindokolt az ítéletében, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. Az elsőfokú ítélet ezen megállapításait is a Pp.386.§ (4) bekezdése alapján helyes indokainál fogva hagyta helyben.

Záró rész

[133] Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság közbenső ítéletet hozott, ezért a Pp. 383. § (5) bekezdése alapján csupán meghatározta a másodfokú perköltség és a fellebbezési illeték összegét. A fellebbezési illeték összegét az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 39.§ (3) bekezdés b) pontja, 46.§ (1) bekezdése alapján határozta meg. A másodfokú perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024.(XII.9.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdés b) pont és (4) bekezdése alapján határozta meg.

[134] A közbenső ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. §. (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2026. július 14.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
bíró